

Zajedno do gradova i općina prijatelja djece - 10 godina akcije

Aida Salihagić Kadić¹, Josip Grgurić²

¹Savez društava Naša djeca Hrvatske

²Hrvatsko društvo za preventivnu i socijalnu pedijatriju

Prije nešto više od 10 godina, 20.11. 1999. godine na svečanom skupu u Zagrebu, povodom deset godina Konvencije UN-a o pravima djeteta, službeno je pokrenuta akcija Gradovi i općine – prijatelji djece kojom je svjetska ideja „gradovi – prijatelji djece“ započela utirati svoj put boljeg i potpunijeg ostvarivanja prava i potreba djece u Hrvatskoj.

Ovu društvenu akciju, poticajnog i simboličnog naziva, nakon višemjesečnih priprema i razrada, inicirale su i pokrenule dvije partnerske organizacije: Savez društava Naša djeca Hrvatske i Hrvatsko društvo za preventivnu i socijalnu pedijatriju, uz pokroviteljstvo Ureda UNICEF-a u Hrvatskoj. Već početkom 2000.-te godine prva gradska i općinska poglavarstva uključuju se u nju.

Cilj Akcije je motivirati i poticati tijela lokalne uprave i samouprave, stručne službe, ustanove za djecu, pravne subjekte, udruge građana i roditelje te i samu djecu u gradovima i općinama Hrvatske da potpunije i brže ostvaruju prava i potrebe djece priznata u Konvenciji UN-a o pravima djeteta.

Program Akcije obuhvaća sva područja života djeteta u lokalnoj zajednici te kao i neki europski programi afirmira holistički pristup cjelokupne zajednice usmjerene na dobrobit djece, stvarajući sigurno i poticajno okruženje za djecu. Tako je hrvatski program razrađen putem 123 zahtjeva u 10 područja važnih za život djece: (1) Programiranje i planiranje za djecu, (2) Financijska sredstva za djecu, (3) Podrška i potpora udrugama za djecu, (4) Dijete u sigurnom i zdravom gradu, (5) Zdravlje djece, (6) Odgoj i obrazovanje djece, (7) Socijalna skrb za djecu, (8) Kultura i šport za djecu, (9) Slobodno vrijeme i rekreacija za djecu i (10) Podrška i pomoć roditeljima u skrbi i odgoju djece.



U deset godina trajanja, ova Akcija društveno i stručno doprinosi konkretizaciji i ostvarivanju nacionalnih mjera djelovanja za djecu u RH te je prepoznata od strane javnih politika za djecu i uvrštena u Nacionalni plan aktivnosti za prava i interese djecu u RH u razdoblju od 2006.-2012. godine. A od prošle godine hrvatski program je uključen i u Mrežu europskih gradova prijatelja djece (EN CFC). Trenutno u Akciji sudjeluje 77 gradova i općina u Hrvatskoj, a želja nositelja i koordinatora je da se ona proširi i na ostale lokalne zajednice budući da je Akcija svojevrsna odluka šire zajednice da se učine dodatni napor u najboljem interesu za dijete.

Tijekom 2005. godine izrađena je i metodologija za ocjenjivanje postignuća i rezultata Akcije te je animiran veliki broj stručnjaka s područja skrbi i zaštite djece. Posebnu kvalitetu i vjerodostojnost

ocjenjivanju, svakako, daju dvije nezobilazne perspektive istraživanja - mišljenja djece i građana o kvaliteti grada ili općine u kojoj rastu i žive.

Tijekom zadnjih godina kontinuirano povodom Dana Konvencije UN-a o pravima djeteta na tradicionalnim savjetovanjima za predstavnike gradova i općina proglašavani su i dodjeljivan je status novim gradovima i općinama – prijateljima djece te je stvorena mreža od 24 gradova i općina u Hrvatskoj koji nose status grad-općina prijatelj djece: Brod Moravice (2006. godine), Čakovec (2005. godine), Čazma (2009. godine), Delnice (2008. godine), Dubrovnik (2006. godine), Dugo Selo (2009. godine), Karlovac (2007. godine), Koprivnica (2007. godine), Križ (2009. godine) Kutina (2006. godine), Mali Lošinj (2008. godine), Ogulin (2007. godine), Opatija (2005. godine), Požega (2007. godine), Pregrada (2007. godine), Rijeka (2005. godine), Skrad (2005. godine), Slavonski Brod (2009. godine), Šibenik (2009. godine), Valpovo (2007. godine), Varaždin (2005. godine), Velika Gorica (2006. godine), Zabok (2005. godine) i Zagreb (2006. godine).

Upravo su ta 24 grada i općina - svjetionici za dobrobit djece u Hrvatskoj pokazuju svojim primjerom kako zajednice mogu učiniti velike pomake u promišljanju o pravima i interesima svojih najmlađih sugrađana.

Zadnjih deset godina Akcija je doprinijela pozitivnim promjenama u korist djece, a lokalne uprave i samouprave, ustanove, institucije udruge i pojedinci iz dana u dan otvaraju nove prostore za međusobnu suradnju i partnerstva u korist djece, otkrivajući ponekad i sami vlastite snage svojih potencijala kojih nisu bili ni svjesni u pronalaženju modela i načina kako djelotvorno odgovoriti na potrebe djece, uvažavajući i njihovo mišljenje.



Kontakt:

prof. dr. sc. Aida Salihagić Kadić,
predsjednica Središnjeg koordinacijskog odbora i
e-mail: info@savez-dnd.hr